

Korespondencyjny Kurs Krótkofalarski (7)

W tym odcinku Korespondencyjnego Kursu Krótkofalarskiego przechodzimy do przepisów i procedur operatorskich.

Kod Q

Kod Q to międzynarodowy kod, którym posługują się radiotelegrafici.

Podczas łączności skraca czas podawania najczęściej używanych informacji o charakterze operatorskim. Poszczególne trzy-, rzadziej czteroliterowe grupy liter, rozpoczynające się od litery Q, oznaczają całe zdania lub grupy słów.

Skróty kodu Q otrzymują formę pytającą w zestawieniu ze znakiem pytania. Pogrubiono najczęściej używane w praktyce skróty.

- QAZ burza, wyłączam stację
- QLF nadawaj dla odmiany lewą nogą
- QLZ nic z tego, jestem zbyt leniwy
- QQQ przerywam łączność, wyjaśnienia przy następnym QSO
- QRA moja stacja nazywa się ...
- QRB odległość między nami wynosi ... km
- QRC moja częstotliwość jest ... kHz (MHz)
- QRH twoja częstotliwość zmienia się
- QRI ton twojego nadawania jest zły
- QRJ twój sygnał jest bardzo słaby i trudny do odbioru
- QRK czytelność twoich sygnałów jest ... (wg skali 1-5): 1- nieczytelna, 2 - czasem czytelna, 3- czytelna z trudnością, 4 - czytelna, 5- doskonale czytelna
- QRL** jestem zajęty, proszę nie przeszkadzać
- QRM** mam zakłócenia od innych stacji
- QRN** mam zakłócenia atmosferyczne
- QRO** zwiększ moc, zwiększam moc
- QRP** zmniejsz moc, zmniejszam moc
- QRQ** nadawaj szybciej
- QRS** nadawaj wolniej
- QRT** przerwij nadawanie, kończę pracę
- QRU nic dla ciebie nie mam
- QRV** jestem gotów do pracy, jestem czynny w eterze
- QRW zawiadamiam ..., że go wołam na częstotliwości ... MHz
- QRX** proszę czekać
- QRY twoja kolejność jest ...
- QRZ** woła cię stacja, kto mnie woła
- QSA siła twoich sygnałów jest... 1- ledwo słyszalna, 2- słabo słyszalna, 3- dość silna, 4- silna, 5- bardzo dobra

- QSB** siła twoich sygnałów waha się
- QSD twoje kluczkowanie jest nieprawidłowe
- QSG nadawaj od razu ... telegramów
- QSK mogę słuchać w przerwach nadawania
- QSL** potwierdzam odbiór
- QSM proszę powtórzyć (rpt)
- QSN słyszałem cię na ... MHz
- QSO** mam łączność
- QSP przełącz komunikat do ...
- QST** wiadomość dla wszystkich krótkofalowców
- QSU nadawaj na tej częstotliwości (lub na ... kHz)
- QSY** przejdź na częstotliwość ... MHz
- QSX** słucham na częstotliwości ... MHz
- QSZ nadawaj każde słowo dwa razy
- QTA unieważnij, anuluj telegram nr ...
- QTB nie zgadzam się z twoim obliczeniem liczby słów
- QTC** mam dla ciebie telegram, wiadomość
- QTH moje położenie geograficzne jest ..., moja miejscowość jest ...
- QTR** dokładny czas jest ...
- QTU moja stacja pracuje od ... do ... godz.
- QTW będę w pogotowiu do dalszej łączności z tobą, aż do nowego zawiadomienia
- QUA na wiadomość od ...
- QUE mogę pracować fonią
- QWX stan pogody

Skróty operatorskie (slang amatorski)

Slang amatorski jest to język stosowany przez krótkofalowców oparty na języku angielskim, służący do wyrażania w formie skróconej pojęć o znaczeniu węższym, nie ujętych w kodzie Q. W łączności fonicznej używa się pełnego tekstu.

- ABT - około, mniej więcej
- AC - prąd zmienny
- ADR - adres
- AER, ANT- antena
- AM - modulacja amplitudy
- AM - przed południem
- AMP, AMPS - amperomierz
- AR - znak zakończenia nadawania
- AS - czekać
- AURORA - zorza polarna
- BAND - pasmo, zakres
- BCI - zakłócenia odbioru radiowego
- BEACON - radiolatarnia amatorska
- BEAM - antena kierunkowa
- BEST - najlepszy
- BK - duplex

- BN - dobranoć
- BOOK - książka
- BOX - skrytka pocztowa
- BUG - klucz boczny do nadawania
- BUREAU - biuro
- BFO - oscylator do odbioru telegrafii
- CALL - wywołanie, znak wywoławczy
- CARD - karta
- CC - nadajnik sterowany kwarcem
- CFM - potwierdzam
- CHIRPY - świergotliwy
- CITY - miasto
- CLEAR - pogodnie
- CLIKS - trzaski od klucza przy nadawaniu
- CLUB STATION - stacja klubowa
- CLUB - klub
- CONTEST - zawody
- COPY - odebrałem
- CP - przeciwwaga
- CQ - wywołanie ogólne
- CRD - karta
- CUL - do usłyszenia później
- CUM - proszę nadawać
- CW - telegrafia
- DAY - dzień
- DC - prąd stały
- DE - od, z
- DEAR, DR - drogi, kochany
- DIPLOM - dyplom
- DIRECT - bezpośrednio
- DX - daleki zasięg
- EAST - wschód
- ELBUG - klucz elektroniczny
- EU - Europa
- EX - były
- FAN - amator, nasłuchowiec
- FINAL - końcowy
- FM - z, od, modulacja częstotliwości
- FONE - fonia
- FOTO - fotografia
- FREQ, FQ - częstotliwość
- FROM - od
- FROST - mróz
- FUSE - bezpiecznik
- FULL - pełny, dokładny
- GAIN - wzmocnienie, zysk
- GM - dzień dobry (rano)
- GD - dzień dobry
- GMT - czas według Greenwich
- GND - gniazdo, uziemienie
- GUD - dobry, dobrze
- HAM - nadawca, krótkofalowiec
- HAPPY - szczęśliwy
- HET - herterodyna
- HF - wysoka częstotliwość
- HI - śmieję się, zabawne
- HOME MADE - domowa robota
- HPY NEW YEAR - szczęśliwego Nowego Roku
- HQ - zarząd główny
- HZ - herc

I AM - ja jestem
 IARU - Międzynarodowa Unia Radio-
 amatorska
 INFO - informacja
 INPUT - moc wejściowa
 K - nadawca
 KC, KHZ - kiloherc
 KEY, KY - klucz
 LETTER, LTR - list
 LIS - licencja
 LOG - dziennik stacyjny
 LONG - długi
 LUCK - szczęście, powodzenie
 LUNCH - śniadanie
 MADE - wykonany, zrobiony
 MARY XMAS - wesołych Świąt Bożego
 Narodzenia
 MB - pasmo w metrach
 MEZ - czas środkowoeuropejski
 MHZ - megaherc
 MIKE, MK - mikrofon
 MIN, MINS - minuta
 MIKSER - mieszacz
 MOD - modulacja
 MTR - metr, przyrząd
 NAME - imię
 NEG, NG - ujemny, zły, niedobry
 NEW - nowy
 NEW YEAR - nowy rok
 OLD - stary
 OM - stary przyjaciel
 OK - wszystko w porządku odebrałem
 OUT - moc wyjściowa
 PA - stopień końcowy
 PIRATE - nielicencjonowany
 POWER, PWR - energia, moc
 PSE - proszę
 REPORT, RPT - raport
 RIG - urządzenie
 RPT - powtórzyć, powtórzyć, powta-
 rzam
 RX, RCVR - odbiornik
 RTBM - antena kierunkowa
 SKED - umówiona łączność
 SSB - modulacja jednowstęgowa
 SWL - krótkofalowiec nasłuchowiec
 SWR - współczynnik fali stojącej
 TIME - czas
 TKS, TNX, TKU - dziękuję
 TONE - ton
 TVI - zakłócenia w telewizji
 TX - nadajnik
 UNLIS - nielicencjonowany
 UTC - czas uniwersalny
 VFO - strojony stopień sterujący
 VIA - przez
 VY 73 - najlepsze życzenia, dużo
 pomyślności
 XTAL - kwarc, kryształ kwarcu
 XYL - żona
 XXX - sygnał ponaglenia
 YL - panna, młoda pani
 55 - ściskam dłoń
 73 - najlepsze życzenia
 77 - dużo uśmiechu
 88 - całuję, ucałowania
 99 - nie nadawaj, zmykaj, idź precz,
 przepadnij

Fonetyczny alfabet międzynarodowy

Podczas łączności fonicznych bar-
 dzo często, szczególnie przy słabej sły-
 szalności korespondentów, korzysta się
 z literowania najważniejszych danych
 (znak wywoławczy, miejscowość, imię
 operatora). Poszczególne litery zastę-
 puje się słowami rozpoczynającymi się
 na tę właśnie literę (zestawienie
 w tabeli).

Raporty

System raportów w łącznościach
 amatorskich służy do przekazywania
 informacji o słyszalności i jakości syg-
 nałów korespondenta: RST - na telegra-
 fi, RS - na fonii.

R - czytelność (ang. Readability) skala
 1-5

- 1 - nieczytelne
- 2 - czytelne, z trudnością odbieram
niektóre słowa
- 3 - czytelne ze znacznymi trudnoś-
ciami
- 4 - czytelne z niewielkimi trudnoś-
ciami
- 5 - dobrze czytelne

S - siła sygnału (ang. Signal Strength)

skala 1-9

- 1 - bardzo słaby sygnał z trudnością
rozdzielany
- 2 - bardzo słaby, lecz słyszalny
sygnał
- 3 - słaby sygnał
- 4 - dostatecznie dobry sygnał
- 5 - dość dobry sygnał
- 6 - dobry sygnał
- 7 - średnio dobry sygnał
- 8 - silny sygnał
- 9 - bardzo silny sygnał

T - ton (ang. Tone) skala 1-9

- 1 - chrapliwy ton prądu zmiennego
do 50Hz
- 2 - warczący ton prądu zmiennego
do 150Hz
- 3 - warczący ton prądu zmiennego
ślady muzycznego tonu
- 4 - dźwięczny ton prądu zmiennego
- 5 - ton prądu stałego silnie zmodulo-
wany składową zmienną
- 6 - ton prądu stałego lekko zmodulo-
wany składową zmienną
- 7 - ton prądu stałego z lekkim
przydźwiękiem
- 8 - dobry ton prądu stałego
- 9 - bardzo dobry ton prądu stałego

Łączności krajowe

Litera	Wymowa
A	ADAM
B	BARBARA
C	CELINA
D	DOROTA
E	EWA
F	FRANCISZEK
G	GENOWEFA
H	HENRYK
I	IRENA
J	JADWIGA
K	KAROL
L	LEON
M	MAREK
N	NATALIA
O	OLGA
P	PAWEŁ
Q	(KU)
R	ROMAN
S	STANISŁAW
T	TADEUSZ
U	URSZULA
V	VIOLETTA
W	WACŁAW
X	XSANTYPA (IKS)
Y	YPSYŁON
Z	ZYGMUNT
!	(ŁAMANE)
-	MINUS
1	JEDEN
2	DWA
3	TRZY
4	CZTERY
5	PIĘĆ
6	SZEŚĆ
7	SIEDEM
8	OSIEM
9	DZIEWIĘĆ
0	ZERO

Łączności międzynarodowe (j. angielski)

Wymowa	Wymowa
ej	alfa
bi	brawo
si	czarli
di	delta
i	eko
ef	fokstrot
dzi	golf
eicz	houtel
aj	india
dzej	dżujliet
kei	kilou
el	lyma
em	majk
en	nouwember
ou	oskar
pi	papa
kju	quebec
ar	romio
es	sierra
ti	tango
ju	uniform
wi	wiktor
dablju	łyski
eks	ekstrej
łaj	janki
zed	zulu
bai	BAJ
seperejszn	ONE
łan	TWO
tu	THREE
fri	FOUR
for	FIVE
faiw	SIX
syks	SEVEN
sewen	EIGHT
eit	NINE
najn	ZERO
zirou	

Przy pracy fonią raport podajemy według systemu RSM. Skala R i S jest taka sama jak przy łączności telegraficznej. Zamiast tonu podajemy cyfrę oznaczającą jakość modulacji (skala 1-5). Z reguły nadawcy podają przy pracy fonicznej tylko skalę RS, natomiast jakość modulacji opisują otwartym tekstem.

Pasma

Podstawowe pasma amatorskie używane przez krótkofalowców:

- 1,810-1980kHz
- 3,500-3,800MHz
- 7,000-7,100MHz
- 10,100-10,150MHz
- 14,000-14,350MHz
- 18,068-18,168MHz
- 21,000-21,450MHz
- 24,980-24,990MHz
- 28,000-29,700MHz
- 144,000-146,000MHz
- 430,000-440,000MHz

Szczegółowy podział pasm amatorskich KF zawiera tabela. Podział pasm UKF zamieścimy w kolejnych numerach ŚR.

BAND PLAN KF 1. REGIONU IARU

Publikowany bandplan KF 1. Regionu IARU został przyjęty przez Konferencję Generalną w 1996 r., a uzupełniony o szerokości emitowanego pasma przez Konferencję Generalną w San Marino 2002 r.). Na wszystkich pasmach w segmentach fonicznych dozwolona jest praca emisją A3A (AM).

Wyjaśnienia do tabeli

Wyrażenie „emisje cyfrowe (zalecany Packet)” oznacza zalecane obszary aktywności dla operatorów Packet Radio.

Gdy w danym segmencie podano kilka rodzajów emisji, pierwszeństwo ma pierwszy rodzaj. Należy jednak stosować zasadę pracy bez wzajemnych zakłóceń (NIB - Non-Interference Basis), zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym.

Emisje podane w nawiasach ( ) oznaczają „zalecany obszar aktywności”.

Uwagi

Określenie RTTY zostaje zastąpione przez określenie EMISJE CYFROWE (DIGIMODE). Wyrażenie to obejmuje wszystkie rodzaje tej postaci transmisji (RTTY, Packet Radio itp.) Określenie „fonia” obejmuje wszystkie rodzaje tej postaci transmisji. W pasmach KF poniżej 10MHz używa się dolnej wstęgi (LSB), powyżej 10MHz górnej wstęgi (USB).

Pasma 1,8MHz

W zakresie od 1850-2000kHz moc wyjściowa nadajnika nie może przekroczyć 10W. Stowarzyszenia mające aktualne przeznaczenia SSB poniżej 1840kHz mogą je kontynuować. Jednakże zaleca się im podjęcie wszelkich możliwych kroków w stosunku do szych ad-

Zakres częstotliwości (kHz)	Szerokość pasma	Typ emisji
Pasma 1,8MHz:		
1810 - 1838	200	CW
1838 - 1840	500	emisje cyfrowe z wyjątkiem Packet, CW
1840 - 1842	2700	emisje cyfrowe z wyjątkiem Packet, fonia, CW
1842 - 2000	2700	fonia, CW
Pasma 3,5 MHz:		
3500 - 3510	200	łączności międzykontynentalne CW DX
3500 - 3560	200	CW, segment CW zalecany dla zawodów
3560 - 3580	500	CW
3580 - 3590	500	emisje cyfrowe, CW
3590 - 3600	500	emisje cyfrowe (zalecany Packet), CW
3600 - 3620	2700	fonia, emisje cyfrowe, CW
3600 - 3650	2700	fonia, segment foniczny zalecany dla zawodów, CW
3650 - 3775	2700	fonia, CW
3700 - 3800	2700	fonia, segment foniczny zalecany dla zawodów, CW
3730 - 3740	2700	SSTV & FAX, fonia, CW
3775 - 3800	2700	łączności międzykontynentalne fonia DX
Pasma 7MHz:		
7000 - 7035	200	CW
7035 - 7040	500	emisje cyfrowe z wyjątkiem Packet (*), SSTV & FAX, CW
7040 - 7045	2700	emisje cyfrowe z wyjątkiem Packet (*), SSTV & FAX, fonia, CW
7045 - 7100	2700	fonia, CW
Pasma 10MHz:		
10100 - 10140	200	CW (*)
10140 - 10150	500	emisje cyfrowe z wyjątkiem Packet, CW
Pasma 14MHz:		
14000 - 14070	200	CW
14000 - 14060	200	CW, segment CW zalecany dla zawodów
14070 - 14089	200	emisje cyfrowe, CW
14089 - 14099	500	emisje cyfrowe (zalecany Packet nieautomatyczny), CW
14099 - 14101	200	beacony (IBP)
14101 - 14112	2700	emisje cyfrowe (zalecany „store-and-forward”), fonia, CW
14112 - 14125	2700	fonia, CW
14125 - 14300	2700	fonia, segment foniczny zalecany dla zawodów, CW
14230	2700	częstotliwość wywoławcza SSTV & FAX
14300 - 14350	2700	fonia, CW (*) - patrz uwagi
Pasma 18MHz:		
18068 - 18100	200	CW
18100 - 18109	500	emisje cyfrowe, CW
18109 - 18111	200	beacony (IBP)
18111 - 18168	2700	fonia, CW
Pasma 21MHz:		
21000 - 21080	200	CW
21080 - 21100	500	emisje cyfrowe, CW
21100 - 21120	500	emisje cyfrowe (zalecany Packet), CW
21120 - 21149	200	CW
21149 - 21151	200	beacony (IBP)
21151 - 21450	2700	fonia, CW
21340	2700	częstotliwość wywoławcza SSTV & FAX
Pasma 24MHz:		
24890 - 24920	200	CW
24920 - 24929	500	emisje cyfrowe, CW
24929 - 24931	200	beacony (IBP)
24931 - 24990	2700	fonia, CW
Pasma 28MHz:		
28000 - 28050	200	CW
28050 - 28120	500	emisje cyfrowe, CW
28120 - 28150	500	emisje cyfrowe (zalecany Packet), CW
28150 - 28190	200	CW
28190 - 28199	200	beacony z regionalnym podziałem czasowym (IBP)
28199 - 28201	200	beacony z ogólnosiwiatowym podziałem czasowym (IBP)
28201 - 28225	200	beacony z pracą ciągłą (IBP)
28225 - 29200	2700	fonia, CW
28680	2700	częstotliwość wywoławcza SSTV & FAX
29200 - 29300	6000	emisje cyfrowe (Packet NBFM), fonia, CW
29300 - 29510	6000	pasmo satelitarne kosmos-Ziemia
29510 - 29700	6000	fonia, CW

ministracji, w kierunku ustalenia segmentu fonicznego zgodnie z bandplanem Regionu 1. IARU. Segment 1907,5-1912,5kHz (japońskie okno DX-owe) nie powinno być zajmowane przez emisje stacji 1. Regionu. Należy tu stosować technikę pracy z przesunięciem częstotliwości (split).

Pasma 3,5MHz

Praca międzykontynentalna ma pierwszeństwo w segmentach 3500-3510kHz i 3775-3800kHz. Stowarzyszenia członkowskie powinny sugerować swym administracjom, aby nie przeznaczaly dla służb innych niż amatorska segmentów przeznaczonych przez IARU dla łączności międzykontynentalnej dalekiego zasięgu (DX) tj. 3500-3510kHz i 3775-3800kHz.

Segmenty zalecane dla zawodow

Jeśli w zawodach nie przewidziano łączności DX-owych, segmenty zalecane dla zawodow nie powinny obejmować 3500-3510kHz i 3775-3800kHz. Stowarzyszenia członkowskie mogą ustalać inne (węższe) segmenty dla zawodow (w ramach ogólnych granic). Zalecenie to nie dotyczy stacji z emisjami cyfrowymi. Zawody nie mogą być organizowane w pasmach 10, 18 i 24MHz.

Pasma 7MHz

W paśmie 7MHz nie należy używać Packet Radio. Segment 7035-7045kHz może być używany dla komunikacji „store-and-forward” w strefie Afryki na południe od równika w czasie lokalnych godzin dziennych. Jednakże nie zaleca się stosowania emisji bardziej efektywnych niż Packet Radio z protokołem AX.25.

Pasma 10MHz

W paśmie 10MHz nie należy używać Packet Radio. Zaleca się nieużywanie w paśmie 10MHz stacji bezobsługowych z emisjami cyfrowymi. Dopuszcza się użycie SSB w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa życia i mienia i wyłącznie przez stacje uczestniczące w akcji ratunkowej. Segment 10120-10140kHz może być używany dla emisji SSB w strefie Afryki na południe od równika w czasie lokalnych godzin dziennych. W paśmie 10MHz nie

Przykładowe pytania egzaminacyjne (KKK 7)

- 1 Co oznaczają skróty: QTH, QRG, QRM, QTC?
- 2 Co oznaczają skróty: QRZ, QAZ, QRO, QRV?
- 3 Co oznaczają skróty: QRS, QSB, QRL, QRK?
- 4 Co to jest slang amatorski?
- 5 Co oznaczają skróty: 73, OM, PSE, GB ?
- 6 Co oznaczają skróty: 88, ANT, VFO, R?
- 7 Co oznaczają skróty: GND, SWL, TX, WX?
- 8 Podaj przykład literowania w systemie krajowym liter: B, D, U, X
- 9 Podaj przykład literowania w systemie krajowym liter: A, M, U, Y
- 10 Podaj przykład literowania w systemie międzynarodowym liter: D, S, W, X
- 11 Podaj przykład literowania w systemie międzynarodowym liter: A, U, K, Q
- 12 Co to jest system raportow łączności?
- 13 Wyjaśnić skrót RST
- 14 Co oznaczają raporty: 59, 48, 589, 467?
- 15 Podaj skalę siły sygnału w raporcie
- 16 Podaj skalę tonu sygnału w raporcie
- 17 Podaj skalę czytelności sygnału w raporcie
- 18 Podaj podstawowe pasma amatorskie
- 19 Podaj zakres pasma 80m
- 20 Podaj zakres pasma 2m
- 21 Do czego służy kod Q?

Odpowiedzi na zaznaczone pytania prosimy przelać na adres redakcji SR do końca lipca br.

należy nadawać komunikatow i biuletynow jakimkolwiek rodzajem emisji.

Pasma 14MHz

Segment 14089-14099kHz może być używany dla nieautomatycznego nadawania cyfrowego. Segment 14101-14112kHz może być używany dla transmisji typu „store-and-forward”. Jednakże nie zaleca się stosowania emisji bardziej efektywnych niż Packet Radio z protokołem AX.25.

SSTV/FAX

Częstotliwości 14230, 21340 i 28680kHz powinny być używane jako częstotliwości wywoławcze dla operatorow SSTV i FAX. Jednakże po nawiązaniu łączności należy przejść na inną wolną częstotliwość w obrębie segmentu fonicznego.

Częstotliwości do pracy satelitarnej

Stowarzyszenia członkowskie powinny zalecić operatorom FM (i innym) aby nie nadawali w segmencie 29300-29510kHz w celu uniknięcia zakłóceń dla satelitarnej łączności amatorskiej w kierunku kosmos-Ziemia.

Bezobsługowe stacje nadawcze

Stowarzyszenia członkowskie IARU powinny ograniczyć pracę takich stacji w pasmach KF. Zaleca się, aby stacje bezobsługowe w pasmach KF były uruchamiane wyłącznie pod nadzorem operatora, z wyjątkiem zatwierdzonych przez IARU radiolatarni i specjalnie upoważnionych stacji eksperymentalnych. Zaleca się tu stosowanie emisji bardziej efektywnych niż Packet Radio z protokołem AX.25.

Częstotliwości nadawania

Podane w bandplanie częstotliwości należy rozumieć jako „częstotliwości nadawania” (zajmowane przez emitowane pasmo), a nie częstotliwości wytłumionej fali nośnej.

Eksperymentowanie z Packet Radio NBFM w paśmie 28MHz

Należy używać częstotliwości co 10kHz od 29210kHz do 29290kHz wyłącznie. Należy stosować dewiację $\pm 2,5$ kHz przy maksymalnej częstotliwości modulującej 2,5kHz.